

EXAMEN DE BACALAUREAT 1970
SESIUNEA IUNIE

1. Se dau parabolele de ecuații $y^2 = 4x$ și $y^2 = 12x$. Prin originea O a axelor de coordonate se duce o dreaptă (d) care intersectează cele două parabole, respectiv, în punctele M și N (diferite de origine). Se cere:
- a) Să se arate că punctul P , mijlocul segmentului $[MN]$, se deplasează pe parabola $y^2 = 8x$, când (d) se rotește în jurul punctului O .
 - b) Ce unghi trebuie să facă cu semiaxa Ox dreapta (d), astfel încât aria delimitată de conturul format de arcele de parabole ON , OM și segmentul de dreaptă $[MN]$ să fie egală cu $\frac{64}{3}$?
 - c) Să se determine funcția $y = P(x)$ și să se construiască graficul ei știind că este satisfăcută condiția $y'' = 12x - 38$, graficul funcției taie axa $x'x$ în punctele A și B de abscise $x = \frac{3}{2}$ și $x = 4$.
2. Se consideră cercul (\mathcal{C}) cu centrul pe semiaxa Ox , tangent axei $y'y$ și având diametrul egal cu 4. Pe arcul (\mathcal{C}_1) al cercului (\mathcal{C}) situat în primul cadran al axelor, se ia un punct mobil M și punctul N , proiecția lui M pe axa $x'x$. Se cere:
- a) Să se scrie ecuația cercului (\mathcal{C}) și să se determine poziția punctului M astfel încât aria triunghiului OMN să fie maximă; să se calculeze maximul acestei arii și unghiurile triunghiului OMN .
 - b) Să se determine poziția lui M astfel încât volumul corpului generat de suprafața mărginită de arcul de cerc (\mathcal{C}_1) și coarda $[OM]$, prin rotația ei în jurul lui Ox , să fie egal cu 6π .
 - c) Se consideră sistemul format din ecuația cercului (\mathcal{C}) și ecuația $x^3 + y^2 - 5x + m = 0$. Se cere să se elimine y între aceste două ecuații și să se determine m astfel încât ecuația obținută prin eliminare să admită o rădăcină dublă întreagă. Să se calculeze în acest caz soluțiile sistemului.
3. Se dă funcția

$$f(x) = \frac{x^2 - 2ax + b^2}{x + b} \quad (1)$$

(a și b sunt parametri reali). Se cere:

- a) Să se determine a și b astfel încât pentru $x = -3$ și $x = 1$ funcția (1) să admită puncte extreme: să se precizeze care din aceste puncte este punct de minim și care este punct de maxim.
 - b) Graficul funcției (1) în care a și b se înlocuiesc cu valorile găsite la punctul a). Ecuațiile dreptelor care trec prin punctul de intersecție al asimptotei oblice a graficului cu Ox și fac cu această asimptotă un unghi de 30° .
 - c) Să se determine parametrul real m astfel încât graficul funcției $g(x) = x^3 - 6x^2 + mx + 10$ să intersecteze axa $x'x$ în trei puncte ale căror abscise să fie în progresie aritmetică; să se rezolve în acest caz ecuația $g(x) = 0$.
4. Se consideră un dreptunghi $ABCD$ ($AB > BC$) raportat la axele lui de simetrie ca axe de coordonate. Diagonala dreptunghiului este egală cu 4, iar aria lui este egală cu $4\sqrt{3}$.

Se consideră, de asemenea, cercul circumscris dreptunghiului și parabola, raportată la axa Ox , ca axă de simetrie și $y'y$ ca tangentă la vârf, care trece prin vârful C al dreptunghiului situat în primul cadran. Se cer:

- a) Ecuațiile celor două curbe.
- b) Aria suprafeței delimitată de arcul \widehat{OC} al parabolei, arcul \widehat{CE} al cercului (E fiind punctul de intersecție a cercului cu semiaxa Ox) și segmentul de dreaptă $[OE]$.
- c) Să se reprezinte graficul funcției $f(x) = \sin^3 x + \cos^3 x$.

SUBIECTE PENTRU LICEE AGRICOLE

1. Se dă ecuația $x^3 - 6x^2 - 15x + k = 0$, $k \in \mathbb{R}$. Se cere:
 - a) Să se discute natura rădăcinilor acestei ecuații când k variază.
 - b) Să se afle rădăcinile ecuației date pentru $k = 2$.
 - c) Să se reprezinte grafic funcția $f(x) = x^3 - 6x^2 - 15x + 2$.
 - d) Să se afle coordonatele punctelor de pe graficul funcției de mai sus în care tangentele la curbă sunt paralele ca axa Ox ; să se scrie ecuațiile acestor tangente.

2. Se dă ecuația $2 \sin^2 x + 2 \sin 2x - 4 \cos^2 x = 1$. Se cere:
 - a) Să se rezolve ecuația.
 - b) Considerându-se dreapta d care trece prin punctul $M\left(-1, \frac{1}{2}\right)$, înclinată față de axa Ox cu un unghi egal cu $\frac{\pi}{4}$, să se scrie ecuația elipsei tangentă la dreapta d în punctul $N(-3, 4)$.
 - c) Să se afle volumul corpului obținut prin rotația elipsei determinată la punctul b) în jurul axei Ox .

SUBIECT PENTRU LICEE ECONOMICE

A. Se dă funcția

$$f(x) = \frac{mx^2 + 2}{x - 1}, m \in \mathbb{R}.$$

Se cere:

a) Să se determine m astfel ca graficul funcției să fie tangent la dreapta $y = -2x + 13$.

b) Să se reprezinte grafic funcția dată pentru $m = \frac{7}{4}$.

B. Unei sfere cu raza R i se circumscrie un con cu unghiul din vârf al secțiunii axiale egal cu 2β . Se cere:

a) Să se determine raza sferei circumscrise conului.

b) Să se determine unghiul β în așa fel, ca raportul dintre aria sferei înscrise și aria sferei circumscrise conului să fie egal cu $\frac{1}{4}$.

SUBIECTE PENTRU LICEE AGRICOLE ȘI LICEE ECONOMICE

1. Se dă funcția

$$f(x) = x^3 - kx^2 + 11x - 6, k \in \mathbb{R}.$$

Se cere:

- a) Să se determine k și să se rezolve ecuația $f(x) = 0$ știind că rădăcinile sunt în progresie aritmetică.
 - b) Pentru $k = 6$ să se găsească punctele de minim și de maxim ale funcției.
2. Se dă elipsa $4x^2 + 9y^2 = 36$. Se duc tangentele la elipsă în punctele $A(3, 0)$ și $A'(-3, 0)$. O tangentă variabilă taie aceste tangente fixe în P și Q . Se cere:
- a) Să se arate că produsul lungimilor segmentelor $[AP]$ și $[A'Q]$ este constant.
 - b) Să se găsească mărimea unghiului $\sphericalangle PFQ$, unde F este unul din focarele elipsei.

3. Se dă funcția

$$f(x) = x^2 - 2(m - 1)x + 1 - 2m, m \in \mathbb{R}.$$

Se cere:

- a) Să se cerceteze pentru ce valori ale lui m ecuația $f(x) = 0$ are rădăcinile reale și în ce caz rădăcinile sunt egale.
 - b) Să se reprezinte grafic funcția când $m = \operatorname{tg} \frac{\pi}{4}$.
 - c) Să se scrie ecuațiile tangentelor la acest grafic în punctele sale de intersecție cu axa Ox și în punctul său de extrem.
4. Să se calculeze derivata funcției

$$f(x) = \frac{\cos x}{\sqrt{\sin x}}.$$

SESIUNEA AUGUST

I. Se dă funcția

$$f(x) = \frac{x^3 - 3x^2 + m}{x^2}.$$

Se cere:

1. Să se determine m astfel încât funcția f să admită în punctul $x = 2$ un extrem.
2. Pentru $m = 4$ să se studieze variația funcției f și să se construiască graficul ei; apoi să se scrie ecuația cercului care trece prin punctele de pe grafic de abscise $x_1 = 1$ și $x_2 = 2$ și al cărui centru se găsește pe asimptota oblică a graficului.
3. Să se calculeze aria suprafeței delimitată de graficul funcției $g(x) = \sin^3 x + \cos^3 x$, de axa $x'x$ și de dreptele de ecuații $x = 0$ și $x = \frac{\pi}{4}$. Să se rezolve ecuația $g(x) = 0$.

II. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = 2x^3 + x^2 - 4x + m$.

1. Să se determine mulțimea valorilor lui m pentru care graficul funcției f intersectează axa $x'x$ în trei puncte distincte.
2. Să se construiască graficul funcției f pentru $m = -3$; să se determine pe acest grafic punctele în care tangentele la grafic sunt paralele cu dreapta (d) de ecuație $4x + y = 0$.
3. Să se rezolve ecuația

$$\int_0^x (3t^2 + t - 2) dt = \frac{13}{2}.$$

III. Se dau ecuațiile a două curbe

$$x^2 + y^2 - 8x + 12 = 0 \tag{2}$$

și

$$y^2 = x \tag{3}$$

Se cere:

1. Să se precizeze natura celor două curbe și să se construiască graficele lor în raport cu același sistem rectangular de axe de coordonate; să se calculeze coordonatele punctelor lor de intersecție.
 2. Să se calculeze volumul corpului generat prin rotația, în jurul semiaxe Ox , a suprafeței OAB , situată în unghiul xOy și delimitată de segmentul $[OA]$, arcul \widehat{AB} de curbă (2) și arcul \widehat{OB} de curbă (3). Punctul A este punctul de intersecție, cel mai apropiat de origine, a curbei (2) cu axa Ox , iar B este punctul de intersecție, cel mai apropiat de axa $y'y$, a curbelor (2) și (3).
 3. Să se discute, în raport cu parametrul real p , numărul rădăcinilor reale ale ecuației $2x^3 - 19x^2 + 56x + p = 0$. Să se rezolve această ecuație pentru $p = -48$.
- IV.**
1. Să se scrie ecuația parabolei raportată la axa $x'x$ ca axă de simetrie, axa $y'y$ ca tangentă la vârf și cu focarul în punctul $F(3, 0)$; pe această parabolă se consideră punctul mobil P . Să se arate că punctul de intersecție N a perpendicularei dusă O pe tangenta în P la parabolă cu dreapta FP , se deplasează pe cercul $x^2 + y^2 - 6x = 0$.
 2. Cercul $x^2 + y^2 - 6x = 0$ se intersectează respectiv cu axa Ox și bisectoarea unghiului xOy în punctele R și S (diferite de originea axelor). Să se calculeze volumul corpului generat prin rotirea, în jurul axei Ox , a conturului format de segmentul $[SO]$ și arcul de cerc \widehat{SR} .
 3. Să se determine parametrul real m astfel încât ecuația $x^3 - 2x^2 + x + m + 8 = 0$ să admită o rădăcină dublă întregă; să se rezolve în acest caz ecuația.

SUBIECTE PENTRU LICEE AGRICOLE ȘI LICEE ECONOMICE

1. Se consideră cercul $x^2 + y^2 - 4x + 2y = 0$. Se cere:
 - a) Să se verifice că dreapta $2x - y - 10 = 0$ este tangentă cercului și să se afle coordonatele punctului A de contact.
 - b) Prin A se duce o paralelă la bisectoarea primului cadran. Să se afle coordonatele punctului B unde această dreaptă taie cercul.
 - c) D fiind punctul de intersecție a tangențelor duse la cerc, în punctele în care axa Ox taie cercul, să se scrie ecuația coardei comune dintre cercul dat și cercul de diametru $[OD]$ (O este originea axelor de coordonate).
2. Să se determine a și b , apoi să se rezolve ecuația $x^4 + 2x^3 + 3x^2 + ax + b = 0$, știind că admite rădăcina $x = 1 - i$.
3. Se dă un paralelipiped dreptunghic cu dimensiunile x_1, x_2 și x_3 . Suma celor trei dimensiuni este egală cu 6, aria totală este egală cu $2d$, iar volumul paralelipipedului este egal cu 4. Se cere:
 - a) Ecuația care are ca rădăcini pe x_1, x_2 și x_3 .
 - b) Să se determine d astfel ca ecuația de la punctul a) să aibă rădăcină dublă și să se afle dimensiunile paralelipipedului în acest caz.
3. a) Să se reprezinte grafic funcția $f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x - 4$.
- b) Să se scrie ecuația tangentei la graficul de mai sus în punctul de abscisă $x = 2$ și să se arate pe figură această tangentă.
4. Se dau punctele $A(0, 3), B(2, 5)$ și dreapta $(D) : 2x + 3y - 5 = 0$. Se cere:
 - a) Să se scrie ecuația cercului care trece prin punctele A și B și are centrul pe dreapta (D) .
 - b) Ecuația tangentei în B la cerc.
 - c) Aria triunghiului care are ca vârfuri originea, punctul A și centrul cercului.
5. Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt[3]{(x+1)^3 + 1} - \sqrt[3]{x^3 + 2x^2 + 1})$.
6. Să se construiască graficele funcțiilor:

$$(H) y = -\frac{8}{x} \quad \text{și} \quad (P) y = x^2.$$

- a) Dacă aceste curbe au puncte comune, să se scrie coordonatele acestor puncte comune.
 - b) Prin punctul $A(-2, 4)$ se duce o dreaptă D paralelă cu prima bisectoare. Ea taie curba (P) într-un punct B (diferit de A) și curba (H) într-un punct C (diferit de A). Să se calculeze coordonatele punctelor A și B .
 - c) Dacă prin A se mai duce o dreaptă (D') oarecare, ea mai taie curbele (P) și (H) în punctele B' , respectiv C' . Să se calculeze panta acestei drepte (D') în așa fel încât A să fie mijlocul segmentului $[B'C']$.
7. Să se rezolve sistemul:
$$\begin{cases} (3x+2)^2 - 4(2x-1)(x+3) > 0 \\ \frac{x+3}{2x-1} < 0 \\ \frac{3x+2}{2x-1} > 0 \end{cases} .$$